

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Petru Moraru și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al Districtului militar Ural din 22 septembrie 1941 în cauza penală în privința lui

Onciu Sava Feodorovici, născut în anul 1885, originar și locuitor al s. Alexeevca, mun. Bălți;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 26.11.2014 – 23.12.2014 (instanța de recurs în anulare)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al Districtului militar Ural din 22 septembrie 1941 *Onciu Sava Feodorovici* a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală.

2. Potrivit sentinței, Onciu Sava a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, avînd atitudine ostilă față de puterea sovietică, la 26 iunie 1941, în cadrul anturajului său a desfășurat agitație antisovietică cu caracter contrarevoluționar îndreptată spre discreditarea regimului existent în URSS. Afară de aceasta, inculpatul a desfășurat agitație antisovietică și pînă la începerea acțiunilor militare, adică pînă în anul 1940, exprimîndu-și nemulțumirea cu privire la activitățile statului sovietic, avînd intenții teroriste.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al Districtului militar Ural din 22 septembrie 1941 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate.

4. În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că în cadrul examinării cauzei nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Onciu Sava, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

Astfel, consideră recurentul că condamnarea lui Onciu Sava constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

5. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Co de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 septembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Onciu Sava a fost condamnat la 22 septembrie 1941, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al Districtului militar Ural pentru comiterea unor infracțiuni contrarevoluționare, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Onciu Sava în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate,

ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al Districtului militar Ural din 22 septembrie 1941, cu încetarea procesului penal în privința lui ***Onciu Sava Feodorovici*** condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

Onciu Sava Feodorovici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Petru Moraru

Nadejda Toma